

Дергачов В.О.

доктор географічних наук, професор кафедри
економіки та моделювання ринкових відносин

Тітаренко І.А.

студент 4 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА КРИЗА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Банківська система регіону значною мірою впливає на перспективи регіонального розвитку, створюючи умови для пожвавлення в них інвестиційної діяльності, забезпечення належного фінансування, збільшення обсягів виробництва та зайнятості і, як наслідок, вихід на траєкторію стійкого росту та підвищення рівня життя населення.

Вивченням проблем діяльності банків в регіонах України у кризовий та посткризовий періоди займалися такі вчені, як: Герасимчук З., Гуляєва Л.,

Копилук О., Дзюблюк О., Другова О., Качаєва Ю., Качана Є., Клименка Т., Козоріз М., Кондрашихіна А., Лагутіна В., Чернюк Л., Яремчук М..

Метою роботи є: розглянути фінансово-економічну кризу та її вплив на формування регіональної політики розвитку банківської системи України

Банківська криза – це неспроможність окремих банків і банківської системи загалом виконувати взяті на себе зобов'язання, розрахунки і платежі, надавати банківські послуги під впливом як макроекономічних, так і мікроекономічних чинників [1].

Фінансова-економічна криза 2008-2010рр. була спричинена не кризою в реальній економіці, а передувала репресії та мала значні наслідки для світової економіки світу. Для України цей період також був досить важкий, так як криза завдала серйозного удару банківській системі країни, яка в наслідок невисокого рівня конкурентоспроможності та значної залежності від загальних тенденцій розвитку світових фінансових ринків виявилася неспроможною протистояти негативним аспектам її прояву [2].

Виділяють такі основні наслідки впливу світової фінансової кризи на банківську систему України, як:

1. зниження довіри населення до банків;
2. підвищення відсоткових ставок за кредитами;
3. труднощі банків, які пов'язані з поверненням значних зовнішніх запозичень, котрі активно надходили у попередні роки;
4. нестабільність на валютному ринку;
5. порятунок фінансових установ став завданням держави – вона вливала бюджетні кошти, а також брала комерційні банки під свій контроль;
6. укрупнення банків, оскільки малі банки просто не могли впоратися з проблемами.

Різні фінансові аналітики та вчені по різному оцінюють вплив фінансово-економічної кризи на банківську систему України, деякі вбачають позитивні, а деякі негативні наслідки.

З метою мінімізації негативних її наслідків першочерговими мають бути визначенні такі заходи:

1. стимулювання внутрішнього попиту на фінансові активи інвесторів-резидентів;
2. розвиток реального сектору економіки України і відновлення його втрачених позицій;
3. розвиток і реформування регуляторної, торговельної та інвестиційної інфраструктури ринку для підвищення довіри масових учасників [3].

Антикризова політика регіонального розвитку банківської системи України полягала у зміцненні і розвитку регіональних банківських систем, капіталізації банків, безперебійному здійсненні розрахунків, розширенні спектра фінансових послуг і кредитування виробництва, розробці нових банківських продуктів.

Регіональний вимір кризових явищ визначається переважно сформованим укладом конкретного регіону та його пов'язаністю і стійкістю до конкретних виявів кризи.

Для реалізації політики регіонального розвитку банківської системи України мають стати: вдосконалення теоретичної бази та реалізація фінансових стимулів для діяльності регіональних банків. Також концепція регіонального розвитку банків України повинна реалізовуватися в напрямках: аналіз та реформування існуючої юридичної бази; аналіз потреб окремих регіонів у сфері банківського обслуговування; проведення досліджень з метою визначення науково обґрунтованої кількості банківських установ, які мають діяти в масштабах окремого регіону [4].

Отже, після дослідження даної теми можна сказати, що конкретними першочерговими заходами з подолання негативних кризових наслідків і надалі мають бути: спрощення процедури консолідації банків; створення регіональних банківських систем з метою розв'язання проблем місцевих громад; розробка і реалізація ефективної регіональної політики розвитку банківської системи; удосконалення механізмів виведення з ринку банків із нестабільною фінансовою моделлю та недостатнім обсягом власного капіталу й значними проблемними активами. Подальші дослідження повинні бути конкретизовані в розробці методичного інструментарію ефективного функціонування регіональних банківських систем і механізму їх залучення в реалізацію програм регіонального розвитку.

Література:

1. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів: монографія / О.В. Дзюблюк, Б.П. Адамик, Г.Р. Балянт та ін.; за ред. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: Астон, 2012. – С.309.
2. Банківська система України в умовах глобалізації світової економіки / В. Лещук // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – № 1 (13). – С. 136 – 139.
3. Андрушків І.П. Вплив фінансово-економічної кризи на вітчизняну банківську систему та основні шляхи виходу з неї / І.П. Андрушків // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 2012. – С. 129.
4. Копилук О.І. Система антикризового управління банками в сучасних умовах / О.І. Копилук // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Посткризовий розвиток фінансової системи України: проблеми та перспективи: зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т регіональних досліджень; редкол.: відп. ред. Є.І. Бойко. – Львів, 2011. – Вип. 2/88. – С. 254.